

YER BİLİMCİLER İŞ BAŞINDA

Kayaçlar-Mineraller-Madenler

Kayaç: Yapısında mineral bulunduran kaya, taş, çakıl ve kumlara kayaç deriz.

*Kayaçlar su, rüzgâr, güneş ısısı veya dünyanın içinde meydana gelen hareketler nedeniyle zamanla parçalanırlar.

*Büyük parçalara kaya, daha küçüğüne taş ve en küçüklerine çakıl ve kum deriz. Kaya, taş, çakıl, kum, toprak hepsi birer kayaçtır.

Mineral: Kayaçları oluşturan çok küçük madde parçacıklarıdır.

*Mineraller sadece toprak ve kayaçlarda değil suyun içinde ve besinlerde de bulunur.

*Kayaçların bazıları tek renkli bazıları birden fazla renge sahiptir.

*Kayaçların rengini, şeklini, sertliğini, dayanıklılığını içinde bulundurduğu mineraller belirler.

* Bir mineral ne kadar az bulunuyorsa o kadar değerlidir. Her mineral değerli değildir.

* Elmas, altın dünyada çok az bulunduğu için çok değerlidir.

Maden: Kayaçların içindeki demir, bakır, gümüş, altın, bor, kömür, krom, çinko, kurşun gibi değerli minerallere maden denir.

*Bu değerli mineraller (madenler) sanayide kullanılır.

Altın: Mücevherat , elektrik, elektronik, diş, madalya ve kupa yapımında

Demir: İnşaatlarda, eşyalarda, taşıt yapımında,

Bakır: Daha çok elektrik kablosu yapımında

Bor: Seramik, cam, deterjan, ilaç yapımında

Kömür: Isıtma ve yakıt enerjisi

Silisyum: Cam ve tuğla

Mermer: İnşaatlarda, mezar taşlarında, heykel ve süs eşyaları yapımında

Çinko: taşıtların parçalarında, ilaç pil ve batarya yapımında

* Ülkemiz maden yönünden çok zengindir.

* Ülkemizde madenleri çıkarmak, kontrol etmek, satmak için MTA (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmuştur. MTA'nın izin vermediği hiç kimse maden çıkaramaz.

* Yeraltında bulunan madenler farklı yollarla çıkarılır. Makinelerle kazma, el yoluyla kazma, patlatma gibi yollar vardır.

* Kayaçları inceleyen bilim dalına kayaç bilimi (petroloji) denir.

* Kayaçların içindeki mineralleri inceleyen bilim dalına mineroloji denir.

